

Uz magistralni put Bileća -Stolac ugnijezdilo se selo sa najkraćim nazivom u Hercegovini - Do. U njemu je najmanje onoga što bi se moglo dovesti u vezu sa njegovim imenom, a posebno je po tome što ovdje zemlja nikad nije izdala očekivanja seljana.

Stariji se prisjećaju da je u Dolu uvijek bilo svega u izobilju, i za cara i za prosjaka. Istini na volju, carevi su ovuda najmanje prolazili, ali jesu vojskovođe, turski putopisci, trgovci. Ovuda je prolazio i dio trgovačkog puta koji je vodio prema moru i trgovačkim lukama. Krajem 19. vijeka na rijeci Bregavi, koja protiče kroz ovo selo, izgrađene su vodenice za mljevenje pšenice, kukuruza, raži i drugih žitarica. Vodenice su u to vrijeme bile i zborna mjesta u kojim se dogovaralo i pregovaralo, a najčešće su radile i danju i noću. Imale su i veći broj vlasnika pošto je bilo dosta posla i oko njihovog održavanja. U to vrijeme žito se donosilo iz okolnih sela od kojih su neka udaljena i desetinama kilometara. Mještani se hvale da je vodenica za dan i noć mogla da samelje i 700 kilograma žita, a vlasnik je uzimao ujam od 10 odsto.

Ukus pečenog hljeba, koji je pravljen od brašna samljevenog u jednoj od vodenica, skoro da više niko i ne pamti u Dolu. O postojanju ovih neobičnih građevina nad koje su se danas nadvile grane vrba, svjedoče zidine koje još uvijek prkose zubu vremena.

Krajem posljednjeg rata, ponovo su se u Dolu okupili mnogobrojni trgovci, kupci i namjernici, a u ovo selo dolazilo je najviše kupaca automobila. Na pijacu, u šali kažu mještani, nisu navraćali samo oni koji nisu imali šta ponuditi ili nisu imali novca. Trgovanje u Dolu bilo je kratkog vijeka. Takva su i sjećanja, za razliku od onih koja sežu u period mlinica koja danas melju samo uspomene.

Zaposlenje

Mještanin sela Do Milenko Brkić priča da se u ovom selu najbolje živjelo u godinama prije rata. - Tada je najveći broj mlađih mještana sela bio zaposlen, a oni stariji uzgajali su voće, povrće i duvan za svoje potrebe. Danas se na prste mogu prebrojati oni koji rade - kaže Brkić.